

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2890/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

1. Az Alkotmánybíróság a Kúria Kvk.V.39.209/2024/5. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

2. Az Alkotmánybíróság a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 108. § (1) bekezdés a) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Pásztor Tünde egyéni ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 233. § (1) bekezdése alapján a Kúria Kvk.V.39.209/2024/5. számú végzése, valamint az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján a Ve. 108. § (1) bekezdés a) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése érdekében alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz közvetlen előzménye, hogy az indítványozó a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2024. június 9. napjára kitűzött, 2024. évi általános választásán, Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegye Szegi 001. szavazókörben független polgármesterjelölt és egyéni listás jelölt volt. A polgármester-választás eredményét megállapító Szegi Helyi Választási Bizottság (a továbbiakban: HVB) határozatával szemben fellebbezést terjesztett elő. A HVB határozatát a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Területi Választási Bizottsága (a továbbiakban: TVB) helybenhagyta.
- [3] Az indítványozó felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Kúria a Kvk.V.39.138/2024/5. számú végzésével a TVB határozatát megváltoztatta, a HVB polgármester-választás eredményét megállapító határozatát megsemmisítette és a Szegi 001. szavazókörben

elrendelte a polgármester választására vonatkozó szavazás megismétlését, az ismételt szavazás időpontját 2024. július 7. napjára tűzte ki. A Kúria határozatának indokolása szerint a választás tisztaságát, a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét sértette a szavazóköri eredményt megállapító döntés és ezáltal a választás eredményét megállapító határozat, amennyiben az eredmény olyan polgárok szavazatait is tartalmazhatta, akik tömegesen, közvetlenül a választás előtt kifejezetten a választási eredmény befolyásolása érdekében létesítettek lakcímet a településen.

- [4] 1.2. A megismételt szavazás után a HVB a 30/2024. (VII. 7.) HVB határozatával megállapította a polgármester-választás eredményét. A határozat mellékletét képező szavazóköri jegyzőkönyv szerint Szegi 001. számú szavazókörben a névjegyzékben lévő választópolgárok száma 350 fő volt, szavazóként megjelent választópolgárok száma 235; az urnában lévő lebélyegzett szavazólapok száma 235, érvénytelen lebélyegzett szavazólapok száma 4; érvényes szavazólapok száma 231. Az indítványozóra leadott szavazatok száma 101 volt. A választást 128 szavazattal egy másik jelölt nyerte.
- [5] 1.3. Az indítványozó a HVB határozatával szemben előterjesztett fellebbezésében a határozat megsemmisítését és a választás megismétlését kérte. Jogszabálysértésként a Ve. 2. § (1) bekezdésében megfogalmazott választási alapelvek (a választás tisztaságának megóvása, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás) sérelmére hivatkozott. Álláspontja szerint a településen megismétlődtek azok a jogsértések, melyeket a 2024. június 9-i választással összefüggésben a Kúria megállapított. A megismételt szavazás névjegyzéke alapján bebizonyosodott a választás befolyásolásának szándéka, mivel a településről megkezdődött a kijelentkezés. 20 fő, akik 2024. június 9-én még Szegibe bejelentett lakosok voltak, már a környező településekre jelentkeztek át. További súlyos jogsértésként hivatkozott arra, hogy autóval hozták a szavazókat a településre, majd szállították el. Ennek alátámasztására több fényképfelvételt csatolt, videofelvételre hivatkozott, 51 fő által aláírt petíciót terjesztett elő, illetve internetes és televíziós csatornák elérhetőségét (linkjét) jelölte meg.
- [6] 1.4. A TVB a 158/2024. (VII. 12.) határozatával a HVB határozatát helybenhagyta. Indokolásában utalt a Ve. 241. §-ához kapcsolódó gyakorlatra, mely szerint a választás eredményének megsemmisítésére és a szavazás megismételtetésére csak abban az esetben kerülhet sor, ha a jogsértés érdemi hatása kimutatható. A névjegyzéket illetően megállapította, hogy abban 20 olyan választópolgár szerepel, akinek lakcíme már nem Szegi településen van. Ezzel összefüggésben utalt a Ve. 108. §-ára. A megismételt szavazás adatai, az indítványozó által becsatolt petíció, fényképek, videofelvételek, a Kúria korábbi döntésének iránymutatása alapján összességében

arra az álláspontra jutott, hogy az indítványozó által hivatkozott jogsértés bizonyítására a benyújtott bizonyítékok nem voltak alkalmasak.

- [7] 1.5. Az indítványozó felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához, melyben a Ve. 231. § (5) bekezdés *b)* pontja alapján a TBV határozatának megváltoztatását, a megismételt polgármester-választásra vonatkozó szavazóköri eredményt megállapító döntés megsemmisítését, a szavazás megismételtetését és a jogszabálysértés tényének megállapítását kérte a fellebbezésében előadott érvei fenntartása mellett. Elismerte, hogy a TVB szélesebb körű vizsgálatot folytatott le a jelen ügyben a korábbi eljárásához képest, azonban a bizonyítékok egy részét (médiatudósítások) indokolatlanul nem értékelte, megsértve ezzel a Ve. 43. §-a szerinti tényállástisztázási és megállapítási kötelezettségét. A jogsértések – megítélése szerint – kihatottak a megismételt polgármester-választás választási eredményét megállapító döntésre. Álláspontja szerint a felvételek megtekintése alapján megállapítható, hogy megismételt választáson ismét megvalósultak a választás tisztasága elleni cselekmények, sérültek a választási alapelvek.
- [8] 1.6. A Kúria a Kvk.V.39.209/2024/5. számú végzésében a felülvizsgálati kérelmet alaptalannak ítélte és a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Területi Választási Bizottság 158/2024 (VII. 12.) határozatát helybenhagyta.
- [9] Indokolásában kifejtette, hogy a bírósági felülvizsgálat kereteit a kérelmező által hivatkozott jogszabálysértés határozza meg, így az nem terjedhet ki olyan jogszabálysértésre amire a kérelmező nem hivatkozott. Rögzítette, hogy az indítványozó az ismételt szavazási eljárással összefüggésben a korábbi eljárásban kifogásolt lakcímbjelentésekre és szervezett utaztatásokra nem hivatkozott, a TVB erre irányuló kérelem hiányában erről döntést nem hozott, így a Kúria azt érdemben vizsgálni nem tudta. A korábbi eljárásban elbírált jogsérelemre utalás nem jelenti a kérelem előterjesztését, mivel két külön jogorvoslati eljárásról van szó {Kvk.V.39.209/2024/5. számú végzés [24]–[26]}.
- [10] A 2024. július 7-én megismételt választáson a névjegyzékben rögzített 350 választópolgárból 235 jelent meg, a választás végeredményét tekintve ugyanaz az eredmény született, mint a 2024. június 9-én tartott választáson. Az indítványozó felülvizsgálati kérelmében a Kúria Kfv.V.39.138/2024/5 számú végzésével már elbírált érvek mentén, alapvető sérelemre, a fiktív lakcímadatokra, a tömeges átjelentkezésre, a választópolgárok „autóztatására” alapítva kérte a megismételt eljárás eredményének újbóli megsemmisítését, a választás megismétlését. A Kúria korábbi megsemmisítő döntésében a tömegesen, közvetlenül a választás előtt a településen lakcímet létesítők tekintetében állított jogsértést már elbírált, amikor elrendelte a polgármester-választás megismétlését. Jelen eljárásban az átjelentkezéseknek az ügy eldöntése szempontjából nem volt és nem lehetett relevanciája. A kérelmező az alapvető jogsértésre hivatkozáson túl nem adott elő olyan körülményt, ami a választás

végeredményével összefüggésbe hozható. A Kúria szerint a TVB jelen eljárásában ugyan jogsértően rekesztette ki a bizonyítékok köréből a kérelmező által megjelölt internetes linkeket, melyekről azonban a Kúria azt állapította meg, hogy nem voltak alkalmasak a választás eredményét befolyásoló jogsértés alátámasztására.

- [11] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát az Alaptörvény XXIII. cikk (1) bekezdésének, a XXIII. cikk (5) bekezdésének és a XXIII. cikk (7) bekezdésének sérelmére alapította.
- [12] 2.1. Az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott panaszában az indítványozó a Kúria támadott döntése alaptörvény-ellenességét azzal indokolta, hogy a Kúria a megismételt szavazással összefüggő eljárásában érdemben nem orvosolta a lakcímbejelentéshez kapcsolódó rendeltetésellenes joggyakorlást, melynek következtében sérült a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint az európai parlamenti képviselők választásán a választáshoz és választhatóságához való, Alaptörvényben biztosított alapjoga.
- [13] Kifejtette, hogy a helyi közösség demokratikus önkormányzati jogait sérti, ha képviselőiről olyan személyek döntenek, akik a lakcím bejelentésén túlmenően semmilyen igazolható módon nem kötődnek a településhez, illetve a helyi közösséghez. Az adott szavazókörben való szavazás jogát a polgár lakcíme alapozza meg, visszaélés esetén azonban a választójog és a lakcím közti kapcsolat megfordul, nem azért szavaz a polgár az adott szavazókörben, mert ott lakik, hanem azért létesít lakcímet, hogy az adott szavazókörben szavazhasson. A polgárok által rövid időn belül, nagy arányban tanúsított ezen magatartása sérti a rendeltetészerű joggyakorlás követelményét és a választások tisztaságát.
- [14] Érvelésében a Kúria korábbi, a szavazás megismétlését elrendelő eljárásában felhozott kifogásaira hivatkozott.
- [15] 2.2. Az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszban a Ve. 108. § (1) bekezdés *a)* pontja alaptörvény-ellenességét arra alapítva állította, hogy ezen előírás következtében nem érvényesült a választók szabad akarata és ezzel sérült a választhatósághoz való joga is, tekintettel arra, hogy a választói akaratot torzítja a választást közvetlenül megelőzően bejelentett személyek részvétele, mivel a megismételt választáson ugyanazok a személyek szavazhatnak, akik az első választáson is megtehették. A Ve. 108. § (1) bekezdés *a)* pontja értelmében nincs lehetőség ugyanis az egyszer már jogellenesen befolyásolt szavazáson azok kizárására, akik kizárólag amiatt létesítettek lakóhelyet egy településen, hogy ott szavazzanak és szavazatukkal a választás eredményére torzító hatással legyenek.
- [16] Ez a szabályozás az indítványozó választhatósághoz való alapjogát azért is sérti, mert hiába élvez a településen élők többségének bizalmát, ha az átmeneti időre bejelentett személyek szavazata folytán nem tudja megszerezni a szavazatok többségét, ezáltal esélye sincs a polgármesteri hivatal betöltésére. Ezt a jogsértő

gyakorlatot a hatályos szabályozás nem tudja orvosolni, a Ve. 108. § (1) bekezdésének támadott rendelkezése nem nyújt garanciát az említett alapjogi sérelem orvoslására.

- [17] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt dönteni kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek, különösen az Abtv. 26-27. és 29-31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezekon kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)–f)* pontjaiban foglalt kritériumoknak. Az Abtv. 56. § (3) bekezdése értelmében a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [18] 3.1. Az alkotmányjogi panasz a törvényi feltételeknek az alábbiak szerint felel meg.
- [19] Az indítványozóval 2024. július 22. napján közölt kúriai végzés ellen 2024. július 25. napján elektronikus úton benyújtott alkotmányjogi panasz – a Ve. 233. § (1) bekezdésére figyelemmel – határidőben érkezett.
- [20] A jogi képviselő a meghatalmazását csatolta.
- [21] Az indítvány a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek eleget tesz. Tartalmazza: a) a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza; b) az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmének lényegét; c) az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést és jogszabályi rendelkezést; d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit; e) indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntést és jogszabályi rendelkezést miért tartja ellentétesnek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel; valamint f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg a bírói döntést és a kifogásolt jogszabályi rendelkezést.
- [22] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz benyújtására az Abtv.-ben meghatározott indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll.
- [23] 3.2. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg továbbá, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik {lásd: 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]}.

- [24] 4. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a tartalma szerint bírálta el.
- [25] 4.1. Az Alkotmánybíróság a Kúria döntése ellen benyújtott indítványt illetően először is utal arra a következetes gyakorlatára, amely szerint lehetőleg tartózkodik a jogértelmezési kérdésekben történő állásfoglalástól. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csupán az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem eredményezheti, hogy beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. {lásd 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}. Az Alaptörvény és az Abtv. rendelkezéseiből az következik, hogy az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi.
- [26] A Kúria mint jogorvoslati fórum eljárása a választási határozat jogszerűségi felülvizsgálatára irányul. A Kúria a sérelmezett határozatot, valamint az azt megelőző eljárás jogszerűségét azon bizonyítékok alapján bírálja el, amelyeket a kérelmező elé tár. Megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy a Kúria megállapítása szerint az indítványozó jelen ügyben csupán a korábbi eljárásban felhozott, a Kúria által már elbírált kifogásaira hivatkozott.
- [27] Tekintettel arra, hogy az indítványozó az Abtv. 27. §-ára alapított indítványában a Kúria bizonyíték-értékelését, jogértelmezését és jogalkalmazását vitatta, az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány nem veti fel az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, ezért az indítvány ebben a részében nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek.
- [28] 4.2. A Ve. 108. § (1) bekezdés *a*) pontjának – vagyis a megismételt szavazáson a megismételt szavazás a szavazóköri névjegyzéke alkalmazásának – az Alaptörvény XXIII. cikk (1), (5) és (7) bekezdéseit sértő alaptörvény-ellenességét állító indítványi elemet illetően az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy az Abtv. 26. § (1) bekezdése és az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *c*) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz az egyedi ügyben érintett személy (vagy szervezet) akkor fordulhat, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az alkotmányjogi panasz benyújtásának alapvető feltétele, hogy a támadott bírósági határozatban az alkotmányellenesnek vélt jogszabály valóban alkalmazásra kerüljön.
- [29] Jelen ügyben az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy a Kúria sérelmezett eljárásában a Ve. 108. § (1) bekezdés *a*) pontjának alkalmazására nem került sor, ezért az alkotmányjogi panaszban ez az indítványi eleme nem felel meg az Abtv. 26. § (1)

bekezdésében foglalt törvényi követelménynek (lásd: 3072/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [8]).

[30] Emlékeztet ugyanakkor az Alkotmánybíróság arra, hogy a 3063/2022. (II. 25.) AB határozatában állást foglalt abban a kérdésben, miszerint önmagában az állandó lakóhely fogalmának megváltozott definíciója miatt a választásokon, vagy a helyi népszavazáson a politikai közösség részét nem képező állampolgárok is beleszólhatnak a politikai közösség ügyeibe, olyan, az indítvány alapján tényekkel nem igazolt joggal való visszaélést feltételez, amely egyrészt nem alkotmányossági kérdés, másrészt más garanciális jogszabályi rendelkezésekből okszerűen nem következik (Indokolás [39]).

[31] 5. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjai alapján az alkotmányjogi panaszokat visszautasította.

Budapest, 2024. július 31.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Márki Zoltán
alkotmánybíró helyett

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett